

František Foltýn, Podkarpatská Rus, 1922, olej na plátně

POHLEDY NA UKRAJINU

Díla ze sbírky Oblastní galerie Liberec

30. 4. — 12. 6. 2022

*Výstava je otevřena denně kromě pondělí
od 10 do 17 hodin, ve čtvrtek do 19 hodin.
Každý čtvrtek volný vstup.*

Zřizovatelem Oblastní galerie Liberec je Liberecký kraj.

Partneři Oblastní galerie Liberec:

Mediální partneři:

Pohledy na Ukrajinu ze sbírky Oblastní galerie Liberec

Galerie vystavením děl dokumentujících kulturní dědictví Ukrajiny vyjadřuje svou solidaritu s Ukrajinou. Tato země na střetu kultur a národů procházela bouřlivým historickým vývojem. Po staletí zde vedle sebe žili především Ukrajinci a Rusové. Dnešní válečný konflikt je tak vážnou ranou do jejich vzájemného vztahu a do života tamních rodin.

Mezi lety 1919 až 1938 část Ukrajiny nazývaná Podkarpatská Rus byla na základě mírových jednání součástí Československa. Z tohoto období pochází obraz českého malíře Františka Foltýna *Podkarpatská Rus* (1922). V poloze na rozhraní expresionismu a kubismu zachytil tamní typickou venkovskou zástavbu. Jasná barevnost je zde zcela vzdálena těžké atmosféře války, kterou lidé na Ukrajině prožívají. Ve vystaveném souboru dominují grafické listy z 19. století, které zpodobily hlavně Kyjev. Tyto grafiky vznikaly víceméně jako dokumentační. Tři z listů (*Kyjev, Kyjev – Svatá krypta, Oděsa*) produkovalo německé nakladatelství Bibliographisches Institut, založené v roce 1826 C. J. Meyerem jako „ústav zasvěcený literárním účelům“. Nakladatelství bylo úspěšné, o čemž svědčí jeho fungování dodnes. V letech 1839 až 1856 vydával Meyer ve spolupráci s učiteli, umělci, techniky a dalšími edice jako například Meyers Universum, Meyers Reisebücher, Meyers Atlases, Meyers Orts- und Verkehrslexikon ad. Tisk těchto listů tak přímo souvisí s aktivitami a zaměřením nakladatelství.

Ačkoliv grafikou mapovaná podoba měst – zejména Oděsy, neodpovídá současnosti, zobrazení Kyjeva věrně odráží významné kulturní dědictví – Kyjevskopečerskou lávru. Tu zachytil také grafický list *Citadela a monastýr v Kyjevě* pařížského nakladatele a tiskaře F. Chardona st., jehož autorem byl anglický rytec krajin James Harfield Kernot. Kyjevskopečerská lávra je od roku 1990 spolu s dalšími pamětihodnostmi Kyjeva zapsána na Seznam světového dědictví UNESCO. Působivá poloha nad řekou Dněpr, stejně jako architektonické dědictví tohoto pravoslavného komplexu představují hodnoty, které ohrožuje válečný konflikt. V tomto mimořádném areálu se snoubí byzantská kultura, kultura Kyjevské Rusi i západní Evropy. Galerie tak jako kulturní instituce, jejímž posláním je chránit kulturní dědictví, upozorňuje vystavením grafik na přímé ohrožení kulturního bohatství aktem války.

Kyjevskopečerská lávra je kulturním a církevním centrem, které zasáhlo do rozvoje kultury Ukrajinců i Rusů. Společné kulturní dědictví dvou národů je tak zdůrazněním toho, jak důležité je zachování „míru“ a otevřeného dialogu mezi národy. Grafiky Kyjeva byly tištěny nedlouho po založení Univerzity sv. Vladimíra (1834), mohou proto připomenout, jak zásadní je pro kulturu svoboda a vzájemný respekt k rozdílným názorům. Velkého významu je také vystavený list se *Svatou kryptou*, místem uložení ostatků sv. Antonína Pečerského. Zachycené památky jsou tak vyjádřením bohatých kulturních dějin Ukrajiny a usilujeme o to, ať nezůstanou vlivem války jen ve vzpomínkách.